

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 5 2 5 6 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2**Četrtek, 28. avgust 2025 / 90 minut (60 + 30)**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA**NAVODILA KANDIDATU**

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

Konceptni list

Empty rectangular box for concept list.

DEL A**1. naloga: Barok na Slovenskem**

1.1. Baročna umetnost naj bi čim bolj neposredno nagovorila čustva vernika. Pojasnite tri oblikovne značilnosti arhitekture na slikah 1.1 in 1.1a.

(3 točke)

1.2. Kako imenujemo tip poslikave na sliki 1.1a? Pojasnite njeno poglavitno oblikovno značilnost.

tip poslikave: _____ (1)

značilnost: _____
_____
(1)
(2 točki)

1.3. Dvorec na sliki 1.2 je bil obdan s francoskim tipom parka. Navedite dve oblikovni značilnosti takšne vrtno zasnove.

(2 točki)

1.4. Kaj predstavljata kiparski umetnini na slikah 1.3 in 1.4? Pojasnite njun namen.

slika 1.3: _____
_____
_____
_____ (2)

slika 1.4: _____
_____
_____
_____ (2)
(4 točke)

1.5. V likovnem delu na sliki 1.5 je upodobljena apoteoza Frančiška Saleškega. Razložite izraz apoteoza.

_____
_____ (1)

Upodobljeni na sliki 1.5 predstavlja enega izmed novih svetnikov, ki jih je povzdignila in uveljavila katoliška protireformacija. Navedite še en primer takšnega novega svetnika ali svetnice, ki se pojavlja v baročni umetnosti.

_____
_____ (1)
(2 točki)

1.6. Navedite nahajališče enega od arhitekturnih spomenikov na sliki 1.1 ali 1.2 ter ime in priimek enega izmed umetnikov, ki so predstavljeni s svojim delom v slikovnem gradivu v tej nalogi.

nahajališče: _____ (1)

ime in priimek: _____ (1)
(2 točki)

2. naloga: Prepoznavanje umetnika

2.1. Kdo je avtor umetnin na slikah od 2.1 do 2.3?

_____ (1)

V katerem umetnostnem obdobju je deloval? V kateri deželi?

umetnostno obdobje: _____ (1)

dežela: _____ (1)

V katerem mestu je imel svojo veliko slikarsko delavnico? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

A Delft

B Amsterdam

C Antwerpen

(1)
(4 točke)

2.2. Od kod je vzeta snov za deli na slikah 2.1 in 2.2?

_____ (1 točka)

2.3. Imenujte tri osebe, ki jih prepoznate v delih na slikah 2.1 in 2.2.

_____
_____
_____ (3 točke)

2.4. Navedite tri oblikovne značilnosti slikarjevega likovnega izraza.

_____
_____
_____
_____ (3 točke)

3. naloga: Impresionizem in postimpresionizem

3.1. Pojasnite izraz impresionizem.

---

(1)

Navedite eno značilnost, po kateri se postimpresionizem loči od impresionizma.

---

(1)

Obe slikarski smeri, impresionizem in postimpresionizem, sta nastali v približno istem časovnem obdobju. Natančno opredelite, kdaj.

---

(1)
(3 točke)

3.2. Slikarji impresionisti so se zavezali k plenerističnemu slikanju. Razložite pojem.

---

(1)

Kaj so raziskovali slikarji?

---

(1)

V impresionizmu se je spremenila tudi motivika. Imenujte dve novi temi meščanskega žanra.

---

(1)
(3 točke)

4. naloga: Slikarstvo prve polovice 20. stoletja

4.1. Pojasnite pojem modernizem.

(1 točka)

4.2. Opreделите dve značilnosti modernizma, ki ju prepoznate v slikovnem gradivu te naloge.

(2 točki)

4.3. Prepoznajte avantgardne smeri in jih določite ob ustrezni sliki.

slika 4.1: _____

slika 4.2: _____

slika 4.3: _____

slika 4.4: _____

(4 točke)

4.4. Kdaj so nastala umetniška dela na slikah od 4.1 do 4.4? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

A okoli leta 1930

B okoli leta 1910

C okoli leta 1940

(1 točka)

4.5. Navedite dve oblikovni značilnosti smeri, v katero sodi delo na sliki 4.1.

(2 točki)

5. naloga: Arhitektura 20. stoletja

5.1. Ob slikah 5.1 in 5.2 ugotovite, kaj postane primarna arhitektova naloga v 20. stoletju.

(1 točka)

5.2. Kaj je bila značilna usmeritev šole Bauhaus, po kateri se je ta šola razlikovala od tradicionalnih umetniških šol?

(1 točka)

5.3. Navedite pet točk nove arhitekture, kot jih je opredelil Le Corbusier (slika 5.2), oziroma pet značilnosti modernistične arhitekture.

---

(5)

Kateri gradbeni material omogoča gradnjo po teh modernističnih načelih?

---

(1)
(6 točk)

5.4. S katerimi stavbnimi elementi Hiše nad slapom (sliki 5.3 in 5.3a) so predstavljeni štirje naravni elementi? Črko iz levega stolpca vpišite k ustrezni navedbi v desnem stolpcu.

- A zrak _____ ognjišče kot središče bivališča
B zemlja _____ hiša, postavljena nad slapom
C ogenj _____ hiša, postavljena na skali
D voda _____ odprt prostor, povezanost prostorov med sabo

(4 točke)

5.5. Primerjajte poslovna nebotičnika na slikah 5.4 in 5.5. Navedite dve najpomembnejši značilnosti, s katerima se je pri oblikovanju fasade Mies van der Rohe (slika 5.5) odmaknil od Sullivana (slika 5.4).

(2 točki)

5.6. Kaj je temeljna značilnost postmodernistične arhitekture (slika 5.6)?

(1 točka)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na slikah 6.1 in 6.1a ter ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na slikah 6.1 in 6.1a s tistim na sliki 6.2 glede na vsebino in obliko ter vplive na kasnejšo arhitekturo. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
  7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
  7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk**

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite.

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino in obliko ter vplive na kasnejšo umetnost. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
  7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno 1–3 strani).

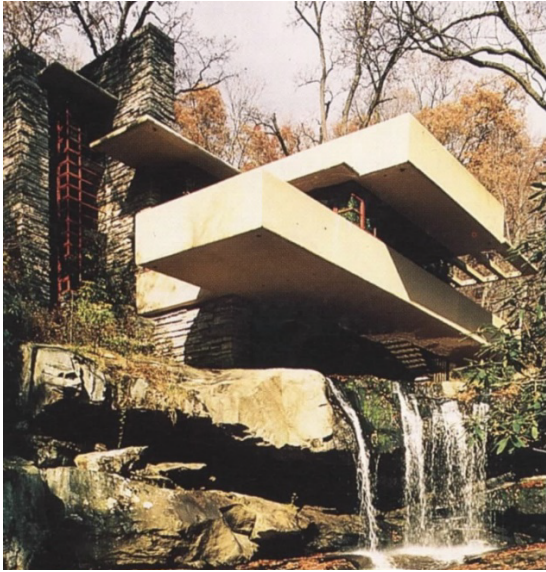

M 2 5 2 5 6 1 1 2 3 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 5.3

Slika 5.3a

Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.6

